Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lectionarium - Cod. Aug. perg. 37

[S.l.], [3. Drittel des 10. Jh.]

Gregorius papa: Homilie zu der Evangelienlesung

urn:nbn:de:bsz:31-6715

Visual Library

IN LXX·
LEC· SEC MATHEUM·

In illo tempore· Dixit
ihc diſcipuliſ ſuiſ·
Simile eſt regnum
caelorum homini patri
familiaſ· qui exiit
primo mane conduce
re operarioſ in uineā
ſuam· & reliqua·

OMEL GREG
PP DE EAD LECT·

In explanatione ſua
multa adloquendum
ſci euangelii lectio po
ſtulat· quam uolo ſi
poſſum ſub breuitate
perſtringere· ne uoſ
& extenſa proceſſio· &
plixa expoſitio uidea
tur onerare· Regnum
caelorum patri familiaſ
ſimile dicitur· qui ad ex
colendam uineam ſuam
operarioſ conducit· Quiſ
uero patriſ familiaſ ſimi
litudinem rectiuſ tenet
quam conditor noſter·
qui regit quoſ condidit·
& electoſ ſuoſ ſic in hoc
mundo poſſidet· quaſi
ſubiectoſ dominuſ in do
mo· Qui habet uineam
uniuerſam ſcilicet eccle
ſiam· quae ab abel iuſto·
uſq· ad ultimum electum
qui in fine mundi naſci
turuſ eſt· quot ſcoſ pro
tulit· quaſi tot palmiteſ
x· miſit· Hic itaq· pater fa
miliaſ ad excolendam ui
neam ſuam· mane hora
tertia· ſexta· nona· et un
decima operarioſ condu
cit· Quia a mundi huiuſ
initio uſq· in finem ad
erudiendam plebem fi
delium· praedicatoreſ
mittere non deſiſtit·
Mane etenim mundi fuit
ab adam uſq· ad noe·
Hora uero tertia a noe·
uſq· ad abraham· Sexta
quoq· ab abraham· uſq·

ad moysen. Nona autē
a moyse. usq. ad aduen
tum dñi. Undecima u͠o
ab aduentu dñi. usq. ad
finem mundi. In qua p̄
dicatores sc̄i apostoli
missi sunt. qui mercedē
plenam & tarde uenien
tes acceperunt. Ad eru
diendam ergo dñs ple
bem suam. quasi ad ex
colendam uineam suam.
nullo tempore destitit
operarios mittere. quia
& prius per patres. &
postmodum per legis
doctores & ꝓphetas.
ad extremum uero per
apostolos. dum plebis
suae mores excoluit.
quasi per operarios
in uineae cultura labo
rauit. Quamuis in quo
libet modulo uel men
sura. quisquis cum fi
de recta bonae actio
nis extitit. huius uineę

operarius fuit. Opera
tor ergo mane. hora ter
tia. sexta. et nona. anti
quus ille & hebraicus
populus designatur.
qui in electis suis ab ipso
mundi exordio. dum re
cta fide dm̄ studuit colere.
XI quasi non destitit in uineę
cultura laborare. Ad un xiv XII
decimam uero gentiles uo
cantur. quibus et dicitur.
Quid hic statis tota die oti
osi. Qui enim transacto
tam longo mundi tempo
re. ꝓ uita sua laborare
neglexerant. quasi tota
die otiosi stabant. Sed
pensate frs. quid inqui
siti respondeant. Dicunt
et. Quia nemo nos condu
xit. Nullus quippe ad
eos patriarcha. nullus
propheta uenerat; & qd
est dicere ad laborem ne
mo nos conduxit. nisi
quia uitae nobis uias.

nulluſ predicauit· Quid
ergo noſ abono opere ceſ
ſanteſ inexcuſatione nr̄a
dicturi ſumuſ· qui pene
amatriſ utero adfidem
uenimuſ· qui uerba uitae
abipſiſ cunabuliſ audi
uimuſ· qui abuberibuſ ſcāe
ecclesiae potum predica
tioniſ ſumpſimuſ cum
lacte carniſ· Poſſumuſ
autem & eaſdem diuer
ſitateſ horarum· etiam
adunum quemq; homi
nem per aetatem diſtin
guere· Mane quippe in
tellectuſ nr̄i pueritia eſt·
hora autem teſtia· ado
leſcentia intellegi poteſt·
quia quaſi iam ſol inal
tum ꝓficit· dum calor
aeſtatiſ creſcit· Sexta
uero iuuentuſ eſt· quia
uelut incentro ſol figi
tur· dum inea plenitu
do roboriſ ſolidatur·
Nona autem ſenectuſ in
tellegitur· inqua ſol ue
lut abalto axe deſcendit·
quia ea aetaſ acalore iu
uentutiſ deficit· Unde
cima uero hora eſt· ea
aetaſ quae decrepita uel
ueterana dicitur· Unde
& greci ualde ſenioreſ n̄
gerontaſ· ſed preſbyteroſ
appellant· ut pluſ quam
ſeneſ eſſe inſinuant· quoſ
ꝓuectioreſ uocant· Quia
ergo aduitam bonam·
aliuſ inpueritia· aliuſ
inaduleſcentia· aliuſ
iniuuentute· aliuſ inſe
nectute· aliuſ indecrepi
ta aetate perducitur·
quaſi diuerſiſ horiſ ope
rarii aduineam uocantur·
Moreſ ergo uroſ frſ aſpici
te· etſi iam di operarii ui
dete· Penſet unuſ quiſq;
quid agat· & conſideret
ſi indn̄i uinea laborat·
Qui enim inhac uita ea que
ſua ſunt quaerit· adhuc

ad domini uineam non ue
nit. Illi namque domino labo
rant qui non sua, sed lucra
dominica cogitant. Qui
zelo caritatis, studio pie
tatis inseruiunt. anima
bus lucrandis inuigilant.
perducere et alios secum
ad uitam festinant. Nam
qui sibi uiuit. qui carnis
suae uoluptatibus pasci
tur. recte otiosus redar
guitur. quia fructum di
uini operis non sectatur.
Qui uero et usque ad aetatem
ultimam deo uiuere negle
xit. quasi usque ad undeci
mam otiosus stetit. Un
de recte usque ad undecimam
torpentibus dicitur. Quid hic sta
tis tota die otiosi? Ac si
aperte dicatur. Et si deo
uiuere in pueritia et iu
uentute noluistis. saltim
ad ultimam aetatem resi
piscite. et ad uitae uias cum
iam laboraturi multum
non estis uel sero uenite.
Et tales ergo pater famili
as uocat. et plerumque ante
remunerantur. quia pri
us ad regnum de corpore
exeunt. quam hi qui in
pueritia uocati esse uide
bantur. Annon ad unde
cimam uenit latro. qui
et si non habuit per aeta
tem. habuit tamen sero
per poenam. Qui deum in
cruce confessus est. et pe
ne cum uoce sententiae.
spiritum exalauit uitae. A no
uissimo autem reddere
denarium pater familias
coepit. quia ad paradisi
requiem prius latronem
quam petrum perduxit.
Quanti patres ante legem
quanti sub lege fuerunt
et tamen hi qui in domini ad
uentu uocati sunt. ad cae
lorum regnum sine ali
qua tarditate peruene
runt.

IN SEXAGESIMA
LECTIO SC̄I EUANGELII
SECUNDUM LUCAM.

In illo tempore. Dixit
ihc turbis ſimilitudi
nem hanc. Exiit qui
ſeminat ſemina
re ſemen ſuum.
Et dum ſeminat
aliud cecidit ſe
cus uiam et concul
catum. et uolucres
caeli comederunt
illud. & reliqua

OMEL BEATI GRE
GORII PAPE DE EA
DEM LECTIONE

Lectio ſc̄i
euangelii
quam modo audiſtiſ
frſ cm̄i. expoſitione
non indiget. ſed admo
nitione. Quam enim
per ſemet ipſam ueri
taſ expoſuit. hanc di
ſcutere humana fragi
litaſ non praeſumit.

Sed eſt quod ſollicite
in hac ipſa expoſitio
ne dominica penſan
dum debeamuſ. quia
ſi noſ uobiſ ſemen uer
bum. agrum mundum.
uolucreſ daemonia. ſpi
naſ diuitiaſ ſignificare
dı rimuſ. ad credendū
nobiſ menſ forſitan nr̄a
dubitaret. Unde idem
dn̄ſ per ſemetipſum
dignatuſ eſt exponere
quod dicebat. ut ſciatiſ
rerum ſignificationeſ
quaerere in hiſ etiam
quae per ſemetipſum
x· noluit explanare. Ex
ponendo ergo quod
dixit figurate ſe loqui
innotuit. Quatenuſ cer
toſ uoſ redderet. cum
uobiſ nr̄a fragilitaſ uer
borum illiuſ figuraſ ape
riret. Quiſ enim mihi
umquam crederet. ſi
ſpinaſ diuitiaſ inter